

Utlåtande 2005:200 RI (Dnr 011-3785/2005)

Valdistriktsindelningen inför det allmänna valet 2006

Förslag från valnämnden

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Föreslagen valdistriktsindelning godkänns samt underställs länsstyrelsen för beslut.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Enligt vallagen ska en kommun vara indelad i valdistrikt. Kommunen ska se över indelningen året före valåret och länsstyrelsen ska på förslag av kommunfullmäktige besluta om indelningen.

Antalet röstberättigade i ett valdistrikt bör vara mellan 1.200 och 2.000. Bara om det finns särskilda skäl får ett valdistrikt omfatta färre än 300 eller fler än 2.000 röstberättigade.

På uppdrag av valnämnden har USK gjort en översyn av valdistriktsindelningen inför det allmänna valet 2006, *bilaga*. Denna redovisas i bifogade förteckning, som utgår från det förväntade antalet röstberättigade i valdistrikten vid utgången av 2006.

Mina synpunkter

Valnämndens förslag till valdistriktsindelning inför det allmänna valet 2006 innebär att staden vid 2006 års allmänna val indelas i 461 valdistrikt, en ökning med tre valdistrikt sedan föregående val. De nya valdistrikten utgörs av

Sofia 16 (Södra Hammarbyhamnen), Essinge 6 (Lilla Essingen) och Hägersten 29 (Liljeholmen).

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige beslutar följande

Föreslagen valdistriktsindelning godkänns samt underställs länsstyrelsen för beslut.

Stockholm den 26 oktober 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

Enligt vallagen ska en kommun vara indelad i valdistrikt. Kommunen ska se över indelningen året före valåret och länsstyrelsen ska på förslag av kommunfullmäktige besluta om indelningen.

Antalet röstberättigade i ett valdistrikt bör vara mellan 1.200 och 2.000. Bara om det finns särskilda skäl får ett valdistrikt omfatta färre än 300 eller fler än 2.000 röstberättigade.

På uppdrag av valnämnden har USK gjort en översyn av valdistriktsindelningen inför det allmänna valet 2006. Denna redovisas i bifogade förteckning, som utgår från det förväntade antalet röstberättigade i valdistrikten vid utgången av 2006.

Valnämnden beslöt den 21 september 2005 följande

1. Valnämnden godkänner förslaget till valdistriktsindelning enligt bilaga.
2. Valnämnden föreslår kommunfullmäktige att godkänna föreslagen valdistriktsindelning.
3. Valdistriktsindelningen underställs länsstyrelsen för beslut.

Valnämndens kanslis tjänsteutlåtande daterat den 14 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Utgångspunkt

Antalet röstberättigade i Stockholm uppgick vid det allmänna valet år 2002 till ca 608.000. Vid 2006 års val beräknas antalet röstberättigade uppgå till ca 622.000, vilket innebär en ökning med 14.000. Antalet valdistrikt ökade från 455 år 2002 till 458 år 2004.

I direktiven för uppdraget till USK ingår att så långt möjligt begränsa antalet stora distrikt, dvs distrikt med fler än 1.600 röstberättigade.

Valdistrikten bör helst inte bryta stadsdelsgränser - här avses stadsdelar i den äldre bemärkelsen - och inte heller de mindre delområdena, såsom basområden, med hänsyn till framtida jämförelser av resultat, statistiska bearbetningar o.d.

I uppdraget har också ingått att, i enlighet med Valmyndighetens önskemål, se över valdistriktens benämningar. Detta har visat sig någorlunda framkomligt i förorterna men avsevärt svårare i innerstaden.

Förslag till valdistriktsindelning

Kansliet föreslår att staden vid 2006 års allmänna val indelas i 461 valdistrikt, vilket innebär en ökning med tre valdistrikt sedan föregående val.

De nya valdistrikten utgörs av Sofia 16 (Södra Hammarbyhamnen), Essinge 6 (Lilla Essingen) samt Hägersten 29 (Liljeholmen).

Merparten av valdistrikten befinner sig i intervallet 1.100-1.500 röstberättigade. Endast tre distrikt överstiger 1.600 - Högalid 14, Bromma 22 samt Hägersten 1. Det minsta valdistriktet i förslaget omfattar 425 röstberättigade och det största 1.656. För-sök har gjorts att reducera även de återstående stora distrikten. Men med hänsyn till geografiska och andra omständigheter har detta tyvärr visat sig svårlöst.

I övrigt görs förändringar som rör ett 70-tal valdistrikt i huvudsak genom att enskilda kvarter eller stadsdelar flyttas från ett valdistrikt till andra angränsande distrikt med syfte att uppnå jämnare fördelning i antalet röstberättigade mellan distrikten. I vissa fall kan även flyttningar i flera led bli nödvändigt.

En detaljerad redovisning av de förändringar som föreslås återfinns i *bilagan* med kommentarer.

Stefan Ström

2005-09-09

Dnr 024/108-05

Förslag till valdistriktindelning 2006 i Stockholms stad

Utrednings- och statistikkontoret får härmed överlämna förslag till ändringar i valdistriktindelningen i Stockholms stad inför valet 2006.

Översynen har utförts på uppdrag av valnämnden. Arbetet med översynen av indelningen har skett i samråd med valnämndens kansli som meddelat de riktlinjer för valdistriktens storlek i antal röstberättigade som förslaget utformats efter. För bestämning av antalet röstberättigade har inhämtats den statliga valmyndighetens redovisning av antal invånare (18- år) den 1 mars 2005, per fastighet och gällande valdistrikt. För bedömning av förändringen fram till valet har USKs befolkningsprognoser till 2006-12-31 använts.

De föreslagna valdistriktsändringarna beskrivs i detta brev och hela förslaget redovisas i bilagan "*Valdistrikt för 2006 – USKs förslag*". Däri redovisas de gränsändringar ("flyttningar" av kvarter eller fastigheter) som föreslås, och uppskattas ändringen i antal röstberättigade som blir följden därav, samt av inflyttningen i nybyggda bostäder.

Den nya indelningen kommer att av USK redovisas i form av en karta med digitaliserade valdistriktsgränser som direkt kan användas för att söka ut vilka fastigheter som hör till varje distrikt. Denna karta kommer att överföras till valnämndens kansli och till länsstyrelsen som därmed automatiskt kan upprätta röstlängder över de på fastigheterna i varje valdistrikt skrivna.

Valdistriktens storlek och antal

Vid årets översyn har, enligt direktiv från valnämndens kansli, riktlinjerna för distriktsstorlek följts. Enligt vallagen bör antalet röstberättigade per distrikt vara 1 200 – 2 000. För inrättande av valdistrikt med mindre än 300 röstberättigande krävs synnerliga skäl. Den övre gränsen bör enligt valnämndens kansli sättas lägre än 2 000, för att inte rösthanteringen skall ta för lång tid.

Alla distrikts storlek har kontrollerats och de som väntas överstiga 1 600, har i de flesta fall åtgärdats, genom att distriktet delats eller delar därav förts till annat distrikt. Eftersom man vill upprätthålla sambandet med identifierbara geografiska områden

(främst stadsdelar) måste ofta nya distrikt bildas. Antalet valdistrikt i Stockholm vid valet 2002 var 455 och vid Europaparlamentsvalet 2004 (med S:a Hammarbyhamnen delad i fyra delar) 458. Här föreslås att tre nya distrikt bildas.

Fastigheter med stor utsträckning

Vid kartmetoden för framställning av vallängder, som infördes till 2002, förutsätts att alla invånare är skrivna på fastigheter med exakt och entydigt bestämt geografiskt läge. Det finns dock även vidsträckta, ofta ej sammanhängande fastigheter, mark som blivit kvar när nya bebyggelseområden utbrutits. De på sådana fastigheter skrivna förs alla, oberoende av var de bor, till fastighetens koordinatpunkt och därmed till det valdistrikt som denna punkt råkat hamna inom.

För Stockholms del medför detta t ex att de boende på fastigheten *Norra Djurgården 1:1* förs till ett valdistrikt vid Tekniska Högskolan – fast de antingen bor vid Frescati eller vid Djurgårdsbrunn (med sju kilometer emellan). I detta fall görs här ingen ändring av valdistriktsindelningen 2002, medan för *Akalla 4:1* föreslås att kartgränserna ritas om så att fastighetens koordinatpunkt förs till ett valdistrikt närmare de boende. Den gränsdragning som av detta skäl gjordes 2002 beträffade *Västberga 1:1* behålls.

Valdistriktens namn och samband med annan indelning

I valmyndighetens anvisningar nämns önskvärdheten att distrikten har namn som anger läge och omfattning. I Stockholm har distrikten namn som anger i vilken församling de ligger, med löpande nummer inom församlingen för distrikt som utgör – del av eller hel – stadsdel (stadsdelsmotsvarande redovisningsområde). Valdistriktsnamnet har i bilagan kompletterats med stadsdelsnamn. Vissa anpassningar till områdena för stadsdelsnämnderna har även gjorts. Detta möjliggör publicering av valresultat på identifierbara geografiska områden, för vilka andra statistiska uppgifter finns.

Vid ändringar i valdistriktsindelningen nu behålls om möjligt dessa samband. Församlingsnamnen behålls, valdistrikten avgränsas längs stadsdelsgränser och nummerbeteckningen ändras inte för existerande distrikt. Om möjligt behålls även samband med de mindre delområden (basområden) som är definierade i stadens områdesindelningssystem. I ett nytt fall (utöver i tre tidigare fall och vid nästan obebodda områden) föreslås dock att stadsdelar räknas samman och delas i distrikt utan hänsyn till stadsdelsgräns: Marieberg-Stadshagen.

I bilagan redovisas valdistrikten sorterade efter stadsdel vilket innebär att kodnummerordningen inte alltid följs.

De föreslagna valdistriktsändringarna

Valdistriktens storlek i antal röstberättigade ändras genom gränsflyttningar som för fastigheter till avsett valdistrikt. Av de 458 valdistrikten 2004 ändras enligt detta för-

slag gränserna för 71. Från fyra av dem förs delar till tre nytillkommande distrikt. Från 34 andra distrikt, med mer än 1 600 röstberättigade, förs delar till angränsande distrikt, medan ytterligare ungefär 40 distrikt berörs av gränsändringar – antingen genom att de utökas eller att de minskas fast de inte väntas uppnå 1 600 röstberättigade.

I följande tre fall föreslås delningar av distrikt som annars genom nybyggnad skulle få mer än 1 600 röstberättigade. Efter varje delning finns då ett helt nytt distrikt betecknat med ett nytillkommet högsta nummer i församlingen och ett eller flera förändrade distrikt (kvar efter utbrytningen) som behåller sin tidigare beteckning.

Nya distrikt, här med stadsdelsnamn och med lägesangivelse (ingick i) längst till höger.

Nytt valdistrikt

Sofia 16, Södra Hammarbyhamnen
Essinge 6, Lilla Essingen
Hägersten 29, Liljeholmen

Utbryts ur (omfattande före utbrytning)

Sofia 13 och 14, (Sickla Udde - Luma)
Essinge 1, (Lilla Essingen, södra delen)
Hägersten 2, (Liljeholmen utom Nybohov)

Förklaringar till bilagan ”Valdistrikt för 2006 – USKs förslag”

I bilagan redovisas alla valdistrikt 2004 med den beteckning de hade då (med nu påfört stadsdelsnamn) och antal röstberättigade 1 mars 2005 enligt valmyndighetens redovisning – i tabellen här under ”**Röstber / mars -05**”. De nya distrikten finns insorterade efter stadsdel, med antal röstberättigade 2005 = 0.

Valdistrikten betecknas med församlingsnamn, nummer inom församlingen och stadsdelsnamn. I stället för med namn kan valdistrikt entydigt anges med den kod som här står före församlingsnamnet. Församlingarna redovisas i nummerordning. Inom församling redovisas distrikten grupperade till stadsdelar, vilket medför att de inte alltid står i nummerordning.

Antalet genom nybyggnad tillkommande röstberättigade till 2006-12-31 enligt USKs Prognos 05, redovisas under ”**I nybyggt / -2006**”. Eftersom prognosvärdet inräknar all nybyggnadsbefolkning (18- år) som tillkommer under hela 2005 och 2006 kan det innefatta inflyttade som ingår i befolkningen 1 mars 2005 eller inte flyttar in förrän efter valet 2006. Det kan således ses som ett max-värde.

Föreslagna gränsändringar anges som ändrat antal röstberättigade (2005) under ”**Kvartersflyttning / Bort**” (=förs till annat distrikt) respektive ”**Dit**” (= överförs från annat distrikt). Antalet röstberättigade efter nybyggnad och gränsändringar redovisas (om antals ändring sker) under ”**(t max) / dec -06**”.

Under ”**Flyttade kvarter (fsh nr)**” räknas de hela kvarter eller enstaka fastigheter upp, som genom gränsändring ”flyttas” till nytt valdistrikt. Kvartersnamnen, som står vid det utökade distriktet, är inte alltid fullständigt utskrivna, och alla kvarter är ej nämnda.